

РЕМЕНУВА

Ст. Тодоров.

ЕМИЛ.

Емил излезе вжн... Огледа на горе на доле...
— Хж!... Ето: трета, втора, пжрва... Хж, пжрва класа! — погледна билета си — Да, верно! — и влезе в пжрвото купе, като нервно тржшна отдира си вратцата, сякаш некой го гонеше...

Локомотива се затресе, забухтя и като изсвири, излеко, бавно потегли целия влак...

Но докато влакжт да засили ходжт си, изведнаж се блжсна силно вратцата на Емиловото купе и една тжнка фигура, увита в сив плат, като вихжр се втурна вжтре и като постоая миг замислено права, хвжрли набрежен поглед кжм смаяния Емил и след като се усмихна скрито, спокойно седна на отсрещната скамейка, като силно изшумя с разкошната си копринена рокля.

След като загаджчната гостенка постоая така, унесено загледана в пода на купето, тя бжрже стметна плата от себе си, като откри сжвсем телото си и като опжна мряморна ржка о рамката на отвореното прозорче, вгледа се вжн.

Емил я изгледа яростно: сам с жена!...

„Тя е“ — мина му, като светкавица през ума. (Сжцата тя упорито го гледаше в чакалнята).

Сега, кжде?...

Влака бе усилил хода си и мисжлта „да побегне“ бе невжжможна.

А от прозореча нахлуваше опияняващ хлад на ранна пролет, който плахо, галено дразнеше душата и я довеждаше в небивал вжзтог. от тия вжзторзи, които бежа сжвсем неми, защото бежа за-

бранени . . . Тревожна и възбудена бе атмосфера-та на ранната пролет напоена с ухания, тревожна и възбудена, като дивеца новобрачна, очакваща в полунощ този, когото сж нарекли неин мъж . . .

— Сам с жена! какъв позор, какво петно, което до смърт ще личи в живота му! О той не може го понесе! . . .

Наистина, неговите другари „въздържатели“ му се надсмиваха, за гдето той така неумерено се държе към женския уханен пол, но какво да прави, когаго требваше да употреби свърхествени усилия, та с силата на разумат си да убие гласа на онова нещо, което още от ранна въззраст усети дълбоко в себе си — стремеж към забраненото . . .

Нема изход! . . .

И той сжщо се вгледа през другото прозорче . . .

Влакът минаваше близо край едно селце . . .

Изведнжж Цончо впери разтворени очи . . .

Пред него, с бързина на светкавица се разигра една странна комедия . . .

— Към края на селото, до средата на улица-та беха се насъбрали тжлпа деца и хвърляха за-качки и присмивки върху една кокалеста човешка фигура, висока, с сухо дългообразо лице, с очи сиви, безцелно и безсмислено блуждаещи . . .

— Тичайте! — Киро Лудия! — крещеха те . . .

Появи се файтон с двама пътника — мъж и жена.

При приближаването на фаетона, децата побегнаха заплашени от камшика и викът на кочия-ша; остана само Киро Лудия, разперел заканително ръце и глупаво усмихващ се . . .

Фаетона зави край него и продължи . . . Но в тоя момент стана нещо небивало: Кировата кри-ва фигура се изкриви по-вече, подхвърли се с лекотата на котка и се метна върху заднята част на файтона . . .

Никой не забелезва това, освен Цончо и тжл-пата деца, които се развикаха единодушно, очуде-ни от ловкостта и смелостта на умопобъркалия . . .

После, сжс сръжността на маймуна, Киро се на-ддигна, протегна жилести ръце и стисна здраво с дългите си и студени и треперящи пръсти топлата и бела като пяна шия на жената-пътник, която из-пища и изведнаж замлъкна . . .

Фаетона зави и по нататък нищо се не видя...

И всичко това се разигра по-скоро, отколкото може се изкаже...

И треперящата в конвулсии жертва жена, като бело живо платно застана пред очите на смаяния Емил, които ту растеше, ту ставаше неимоверно малко, всеки миг готово да се прилепи силно о него!... О ужаст!...

Странни пориви напгнаха вътрешността му и смутиха разсъдака му. Една непреодолима сила се възбунтува вътре в душата му, с неизказана болтърсейки насита, удовлетворение и клонеше да вземе връх над преучения младежки разсъдък... И с ужас Емил забележа, че тази незнайна вътрешна сила, оподобила се на стихийна вихрушка, постепенно заглушваше с бучението си отчаяния запрещения на този негов приучен младежки разсъдък и... не! не!... това ще е тжй ужастно, тжй ужастно... Да, да, това съблазнително нещо... Тази топла бела шия, на която в жилите буенствува немирна кръв... Втресе го... Очите му трескаво пламнаха и зачервиха, зжбите му затракахобля го обилен студен пот... Той се забрави и вжршеше всичко съвсем несжзнателно...

Напжлни лулата си с ароматен тютюн, запали и жадно засмука белия отровен дим; да пуши му препоржча лекаря, вжпреки строгия устав на вжжджржжтелното дружество, понеже Емил от една седмица страдаше от „лошо гжрло“. Тютюна, сякаш потули вжлнението, поради изпитанието, което страстно жеташе да се приисне о него с пипалата на исполински октопод... но за сметка на това, го облада магична сжнливост, главата му се замая, разумата танцува, ушите глухо писнаха... И той почувства, как постепенно, кат стихваща морска буря, замираще клокочащата стржвна лава в неизмеримите глжбени на срадушната душа... Сякаш грамадни железни ржце го поеха, издигнаха високо в синя шеметна висина и го понесоха, люшкайки го из неизмеримата небесна шир. Унесе се.

Нещо непреклонно, нещо съвжршественно силно, влечеше, тикаше за да се притисне с неизпитан жар и страст о мряморното, уханно и топло тяло на неканената спжтница — жена, да впи десет-

... от вжщия... от вжщия...

те си пръста в шията ѝ, там гдето жилата възбудено пулсираше и надигаше прозрачната бела кожа . . . От там щеше да потече тънка струица кръв, а той ще я смуче, смуче с неизпитана сладост и блаженство . . . Ужаси! . . .

Некой грубо го задържа за дрехата — —

Емил се сепна и резтвори зачервени очи.

Пред него, близо до него стоеше момчето с сивия плат.

— Господине, какво правите? . . .

— Какво правя! . . .

— Ами че Вие, струва ми се примирахте!

— Примирах!

— Да, угасете лулата си!

— Да угася лулата си? —

— Нейният отровен дим ми е противен! Нима не виждате, че се задушавам! . . .

— Че се задушавате?! Вие се задушавате? И аз се задуш . . . а а а.

Емил не бе на себе си. Некаква сила изведнаж грабна разума му . . .

Тук стана нещо необивало:

Раздразненото момиче грабна лулата от ръката му и я захвърли вжн през прозорчето на купето.

Изведнаж лека синина покри лицето на изумения Емил . . . Чудовищна вихрушка го раздруса, обезумя.

Стана, разпери ръце . . . Приятен хлад го пополази, хлад приличен на нежно гаделичкане.

— О вземи ме и се наслади от телото ми, сладки ми ангеле, лудо изрече възбуденото момиче и се хвърли в обятията му, като с всичката си сила се притисна о него и примря, унеси се, говорейки несвързано безумни слова.

С ужас забелезя Емил, как телото му, тласкано от некакъв луд и възбуден напън се притисна о нейното гъвкаво като змия тело и . . .

Ръцете му се вдигнаха мощно на горе, поели живия си трепещ товар, който копнежнo се оплваше, очаквайки с пламнали устни, с примрежени очи . . .

Емил блъсна силно с ногата си вратцата, а тя се изведнаж отвори и залюля . . . И като повдигна високо момичето . . . люшна го и с всички

сила го хвърли вжн. Нищо се не чу, никои не видя... Всичко остана далече, далече, след летящия влак.

То затвори пак вратцата, тръшна се на скамейката и примря...

Тежак ксшмар го налегна. В мозакжт му се вжртеха смазанани, окървавени женски тела, прививащи се в предсмъртна конвулсия, смесвайки сладострагната полова възбуда с неизпитаната болка на умирация живот... И ржце, голи женски ржце протягаха и грабеха с безумен смях и настървене мозакжт му... Нещо стискаше този мозжк, удряше го силно и го обливаше с горещата алена кръжв.

— Да, господин полицейски, аз Ви уверявам, че наистина убих в купето си едно момиче, което сжвсем не познавах и моля, да бжда арестуван, до като Ви се донес за случката и тогава... в затвора... аз не ще упорствам, ще си призная всичко!..

Тжй говореше Емил на следущата спирка и полицаия го поведе кжм участжка, недоумеващ с пиян ли има работа или с луд.

Т. Симеонов.

ЛЮДМИЛА.

Аз нямам Бог, аз нямам вече вера
Отивам си с разплакана душа...

3. ЦОНЕВ.

Ниско под склона на хжлма на крайморския град — там кждето морето се гжнеше, плискаше и шумеше, живееше старата Сантолина сжс своята едничка джщеря Людмила.

Нещастна и бедна беше Сантолина, че нейния сжпруг от бран се не завжрна, та требваше тя да се гражи за прехранване своята 18 годишна джщеря.

Ставаше утрин рано Сантолина и вземаше старите дрехи и осжмваше на площадния пазар на града кждето продаваше вехтите на износна цена дрехи зе да спечели нещо и вечер се връщаше в кжщи, кждето я чакаше Людмила за вечеря.

Така тихо живееха майка и дъщеря и така се изнизваха дните.

Ала една вечер Сантолина се не завърна: два подплашени коня беха я премазали на улицата.

Людмила остана сама, без никого свои.

А една късна вечер я намериха паднала в отчаяние на трутоара на улицата.

И няколко полупияни мъже я намериха и отведоха там, където се пиеше шампанско всред цигарен дим, където в разгула пияни жени играеха и се кълчехе а в безсвесен танец.

Към провала без ничия да я спаси отиваше, отиваше по страшния път Людмила. Идеше мрак и падение.

Денем тя прекарваше в затворена стая; главата я болеше от изпитото вино; ставаше късно, а вечер пак в локала в затътената уличка се смееше между широко разтворени очи на мъже и поглед, който вика на грех . . .

И научи се Людмила да пее звънливо и да си гъне телото, като змия всред събраните полупияни мъже, които подир свършване на играта, протягаха ръце и я обсипваха с цветя . . .

А в полунощ ще климне с глава един, който я пожелал нея вечер и ще я отведе на улицата, където я чака колата за там . . .

И кочияша ще я изгледа, ще дръпне юздите и тя качила се с мъжа ще тръгнат за хотела.

В стаята, потънало в мириз на одеколон, навитена с сенцио ще прекарат до тъмни зори в безумие . . .

И мъжът сж страстен, безумен поглед ще шепне: — Людмила! . . . Жена на виното и красотата. Жена на любовта, мортати ще ти дам, защото аз съм много луд по тебе, защото много те желая. Чуваш ли, Людмила! Аз съм богат и зрелища искам в песни да прекарам цела нощ до забрава, до насита, до безкрай!

Нали, Людмила, лудо тръпно до болка! . . .

— О, безсвенико, не съм левица и напразно ме увещаваш да играя, да ти пея . . . Душата ми се къса сърдцето ми плаче . . . не мога

— Людмила ти забравяш, че аз с вино ще ти поляя гръдта и в зной ще пламнеш, защото ти си

пламък . . . Нали? — За вино не мога да пия, че друга песен е в мене чмерна за вина и любов не мога — остави ме да спя — пияно мжлвеше Людмила на своя похитител . . .

— Дай ми твоите влюбени очи . . .

— О сжрдце човешко проклето бжди . . . нема . . . няма Бог! . . .

И Людмила онемяваше сякаш в пегрждките на мжжа . . .

А татжк, на край града морето плискаше и шумеше . . .

Там идваше всека утрин призори Людмила и джлго гледише лжсалото безкрайно море . . .

Защото тя се отказа от онова и по друг път тржгна . . . По пътя на смиреннето.

Една студена утрин Людмила присреш на един беловлас старец . . . Очите му беха сини като небето, а погледжт кратжк и благ . . .

— Старче, знаеш ли коя сжм аз? Коя нещастница сжм? . . . Ха-ха! . . . Земя моя родна земя, забрава искат моите гжрди, защото много е тжмно в моята душа и в благо и в кал е потжнал моята плжт . . . О море, как си широко и безкрайно ти . . .

Аз нямам бог и вяра! . . . Море, море, познаваш ли тжгата моя? Кжде е моята родна майка и моя баща? . . . Аз бех на голгота! . . . Аз видех човечество разпнато на кржст, оплюто, опозорено . . .

Ветжржт сегиз-тогиз пилееше нейните бухнали коси и лжхаше в лицето й свежест и прохлада.

— Кжде си хсдила дете, и защо тжй рано си осжмнала? Кажи?

— По незнайни пжтища отивам и моите свсжи алени устни целуваха калта, старий дедо! Отивам сега да диря смжрт и гроб, защото никой не знае в света моите горестни скжрби, и какво сторих аз, как низко паднах . . . А где, где е Бог! Нейде има бог, но аз нямам и родната м. земя няма бог . . .

— Дете успокои се Бог е навсекжде, навсекжде, кждето го подириш.

— Не, аз немам бог . . . Кална е вече моята душа и слжницето не грее веч.

И старецжт не отговори, а дигна ржка и сочи изгрева на слжницето, над безкрайното море.

— Виждаш ли изгрева и морето... То няма зев ни джно... В него тжнат и кал и бисери! — А татжк са в лодка рибари и морни са усжмнали те!... Виждаш ли ги как протегжт ржце кжм небесната вис тяхната лодка е разбита и далече и спасителният брег и може би те ще погинат, както погинват мнозина всред ширното море, но вярата в Бога ги крепи, че ще стигнат суша и спасение ще намерят те!...

— Дедо, дедо! тях не ще утреното слжнце огрее! Те не ще видят вече родната си земя и своите малки деца. Може би никога вече не ще се нарадват на златният ден толлите лжчи... Нима ще стигнат спасителния брег, нима с пробита лодка ще могат да се спасят всред тая морска ширина и бог защо не ги спаси? Де е бог!...

— Ха — ха!.. Бог!.. Бог!..

И тя лудо се изсме и затича кжм морската пенлива повржност на просторното море — бедната Людмила... Очите и гледаха страшно и студено и чертите на лицето и се изопнаха, сгжрчиха.

— Какво ще сториш незнайнице! Сега морето е бурно не влизай вжв водите.

Морето се развжлува, зашуме, записка... А татжк далече лодката се изгуби, изчезна, потули в мрачината на вжлните.

— О, старче, покрита е замята с траур... Рано залезва слжцето на нашия живот, умрело е нашето уренство и горко на земните лещастници. Сега изгрева слжцето, но в мене отдавна то умре! Защо, защо се изгуби лодката. Кжде отидоха нейните гребци?... Море, море, погжлни и мене. Защо сжм ти, о моя земя? Аз погребях всичко, всичко вече и нийде нищо жубаво нямам, нищо светло...

И недоизказала Людмила се затича и се хвжржи в ладните прегрждки на морето.

* * *

И вечер на гуй место идваше старецжт, поставяше ржце на гжрди, вдигаше поглед кжм безджнното море и промжлвяваше:

— Тя немала бог и вяра!

А морето жсе бурно пенеше, плискаше и бурно шумеше.

Пан. Тодоров

PHANTASUS

... И бях кат нарциса у тихи води
 Прекрасен в смърта си мечтателно нежен
 Ем, П. Димитров

В ношта сред бездните разлети
 лети смърта към светналия замък...
 Звезда, разкрий сждбата неотменна
 и разгадай вжзторжения пламък:—

Там вихрен бяг не спират талисмани
 и в сжмен здрач умираат в страх земите...
 о луч искрящ в измама мрак и ужас
 и в шмет горд, незнайно запокитен.

Аз тржна в дим от бисери и сжзи:—
 един призван душата си разгржща
 неведом тих в прилуки в миг вжзрявал
 о как светлей завжрнал се вжв кжщи!..

И в тихии друм се сливат рой видения
 в безкраен нир един вжзторг истина,
 Той: пееш, бящи и бледо тих кат горест
 лжчи ще лей по млечний пжт загинал.

Лети хорал: — летят разлети искри
 и свиват се в безкраена редица,
 че с пламнало разпятие пронизан
 умира святжл и безгрешен рицар.

Над нас искри тжй многоцветен пламък!
 ти заключи сжрдцето си железно
 и разгадай: един вжзторг умира
 в разтворени, кат залез тжжен, бездни...

Т. Пазарджик. 922.

К. М. Скопаков

ПОСЛЕДЕН вопжл на раздрана корда
 заглжхна тихо без ответ —
 обори горестно глава си горда
 и безутешния поет

На есента заплакаха листата
 от болна птица глас ехти —
 и моли се за сетен пжт душата
 на целий свят: — Прости!.. Прости!..

Дс. Капоянов

СМУТ

Ще бжде кжсна вечерта навън
и кжсен плач душите ще тревожи,
но твоя тих и бледозерен сжн
ржката си незрима ще положи.

Че в раните на моето сжрдше
отровата неспирно се разяжда —
и все по властна сила ме влече
към кладата, която се пригажда . . .

А в стаята е тихо — и самИ—
свеща дотлева рано догоряна,
ти нова свещ в ржката си вземи
и пригжжи разбликналата рана . . .

О, лелен ужас що ме помрачи
о, миг — ненужен спомен — оттогава,
в душата ми тжй рано заздрочи,
а слжщето безвреме доорява . . .

Люб. Георгиев.

1. НОЩТА оглежда траурни зеници,
във сладосжнно тихата вода,
и на луната светлата бразда
разсича мрака в моите тжмници.

О ден, разтворил слжнчеви обята
на горестни и грейнали слжнча,
пржсни скржбта на хиляди сжрца,
и воплите на моите скржбни братя!

2. НЕ ОЧАКВАЙ ласки във живота
и без слжнце ти пак отмини
през размирните му, мрачни далнини.
Не очаквай ласки във живота!

Не запитвай в сладко мигновене
на къде е моят кржстопжт:
той не носи нивга светжл пжт,
той не носи нивга утещене . . .

Разград.

пр. Зора Генчева

АКОРДИ

Там далеч, високо при ясните звезди, там, на pewno, е моето щастие... Отгук произтича и моята тъга, която Бог е вложил в сърцето ми и която нищо не може да заглуши.

Чакам ангела на смъртта.

Аз чувам, ето — там и там... как той иде... ту тук се появи, ту там... скоро ще почувствувам, как той ще дойде при моите врати...

А звездите от небето тѣй приветливо ми се усмихват.

Истина — моето щастие е там.

Върв: из леса. — — —

Тѣй тихо е наоколо

Тишината и хлада тук сж така силни, че мене ми е срашно.

Искам да оживя него и себе си с топли думи и говора.

Но отговор няма.

Тихо и пусто както и преди... тѣй мржтво е в буйната зеленина на леса, че се спирам тѣжно.

Още веднаж с пълни гърди силно викам с най-сърдечната от всички думи, каквито има в света... нима? Няколко дълги мигнове ния — и ехото иде, стѣпка след стѣпка — като весел пѣтник, който изхладни бездни се приближава към светлината: „Обичам те!“ се разнася в леса — и живее още дълго в паметта на всички цветове, макар то само отдавна да е загинало...

Непременно на всегиго, макар веднаж в неговия живот ще се случи да се спре в нерешителност, незнаейки накѣде да върви. Аз зная своя пѣт. Тоя пѣт е усамотение. То е вперило в мене грозните си хладни очи и ми подмигва.

Аз ще дойда.

Аз ща ти служа силно, безсърдечно усамотение и в твоите крака ще положа свойте песни.

Усмихни се тогава!

А тя е толкова желана... такава добра...

Тая сладка за умореното сърце усмивка, за която сърцето напразно моли хората...

* * *

От мен към тебе се простира светъл път.

Като сребърна лента.

По него с бавни стъпки вървят лилиите на моето — сърце. Последните лилии на моята младост. Печално отпуснали глави, те се оглеждат и се прощават: „Ние вече никога не ще се върнем, горд живот! . . . Ние вече не ще се върнем . . . ние сме последни . . . дай ни да доживеем поне последните си дни . . . и тихо стъпват по пустия път към тебе, за да извяхнат там . . .“

Звезделин Цонев

Люб. Георгиев: СПОМНИ СИ — стихове.
Библиотека „Родна Лира.“

В стиховете на Люб. Георгиев има заложи и даруване — това не бива да се отрича. В тях личи зачатка и размах от една неопитна още ръка, която се стреми да познае може би съвършенството в краските и боите и да долови хармонията на тайствените звуци за да ги предаде в миньорни мелодии, които да вълнуват душата:

Над нас припада вечер теменужна
душата ми все плачи и трепти . . .
О, Елга, Елга, тая скръб ненужна
кое сърдце ранено ще прости! . . .

Или:

Ще дойда аз при тебе нявга пак
сред зноя на безбрежните печали —
Ноща покрита с чер саван и мрак
Сже морна длан очите ми ще гали . . .

Това са малки отломки, късани от сърдцето. Те не са пресилени, претрупани с лишни краски. От тях блика купнежа на невръстен юноша и се долавя болката на влюбения. Чувството е закръглено и ясно и настроението — дадено.

Впрочем вярваме, че Люб. Георгиев за в бъдеще повече ще ни задоволи от колкото сега, а това проличава в новите му работи, печатани в „Св. Зари“, „Чайка“, „Млад. дума“ — там вече се забелезва повече изискваност и по смел похват на един бъдещ талант . . .

Феликс

СИЛВЕСТЕР

Громки камбанни удари трептят в нощта.

Като удари на сждбата.

Силвестер, Силвестер — — —

Громки камбанни удари будят заспалите души

Като ударите на сждбата

Дванайсети час.

Силвестер, Силвестер — — —

* * *

Малки лампиони танцуват в нощта.

Като блуждающи огньове.

Яркожелти и яркочервени

Малки цветни лампиони, що сепват заспалия

взор.

Като лика на на сждбата.

Дванайсети час.

Силвестер, Силвестер — — —

* * *

Буен химн от млади гърди изпжлва ширните
зали.

И гирлянди звуци се носят низ стаята

Ярки хризолити трептят по бледи чела меж
черни коси.

И вещаят щастие за едни и смърт за мнозина.

Цветни венци се слагат на кждрави глави

Бледи анемони се подават из зад черните
кждри, като лилии вжв ведро утро из водите на
синьо езеро.

Кржв капе от устните на буйните млади.

Гирлянди цветя кичат буйните тела

По гждрите дивни туберози вещаят шеметен
повик за щастие увенчано с вечната смърт.

Мириис от туберози се носи на гирлянди.

Гирлянди звуци. — Гирлянди цветя. — Гир-
лянди аромат. — . . .

Дванайсети час.

Силвестер, Силвестер — — —

Д. Йор. Нешин.

НА Р.

Аз чакам . . . Тайствено звездите
проблесват в модри висини —
под ласките на нощ година
заглъхват полски ширини . . .

Аз чакам . . . А сърцето иска
разтупано със всички мощ,
в копнеж по нея да прекара
и таз безкрайно тъмна нощ.

С М Симеонов

Аз бях дете на суетата,
Но некакъв незаменен глас
Попешна ми еднаж в душата,
Че иде смъртния ми час . . .
Че там високо всред звездите,
Е царство вечно на душите! . . .

Вжлшобен миг! И от тогава
Аз чакам своя близък край,
Но страх духът ми не смущава:
Не стане той, защото знай
Царства, където светлината
Всевечно греи над тъмнината.

Н. Налбантски

Тихо в ноцта отзвъне
сетния лебедов вик —
плахия горастен вик
секна както на сян . . .

Тихо във мрака страдай
моята плаха душа —
тихата скръбна душа
глухо по младост ридай.

Андрей Кочев

Сб. „ОРИОН“ с ликовете на авторите, под редакцията на Сл. Кржстев — Ст.-Загора.

Явлението на този сборник не е ново в нашия литературен живот. Преди десетина години имаме пак един такъв литературен сборник из произведенията на всички наши проявили се дотогава — кой повече, кой по-малко-било с отделни свои издания, било пък като сътрудници в литературните ни списания, наши поети. За времето, това беше явление от голяма важност. И там беха дадени ликовете на някои от тях и това като че допълняше извесни празноти на сборника. Появиха се по случая доста рецензии, с доста добри отзиви, като се изтъкваше и нуждата от антологии от подаден род.

Отпосле имаме и други сериозни сборници: „Мак“ „Жътва“, „Снег“ и др.

Наверно по подражание на тия сборници, неколко млади сили, повечето от които, може би, са на ученическа скамейка, решили да ни изненадат, като ни поднесат не само своите творби, но и своите дълбоко умислени и разрошени профили. Съв всичко вжншно на сборника се цели да се заинтересова нашата публика и критика, но и до днес от никъде не се обаждат. А неговите автори заедно с ликовете в „Орион“ чакат навярно с нетърпение.

Не зная като към какви сили трябва ги постави човек — дали като към току що начеващи с вжзхвала и пощада, или пък е нужна истината каквато си е. Нито едно не познаваме с повече свои работи и остава да съди човек само от онова, което е дадено в сборника.

Както вжв всяка работа, не всичко може да се отрече има и сполучиха постижения, умело или случайно доловени тонове на непринудено настроение и образност, но повечето от даденото в сборника не заслужава внимание, понеже е лишено от всякакъв смисъл. Достатъчно е да се посочат само някои от тях, за да се види колко далече стоят младите поети из „Орион“ от истинската поезия.

Дадено е първо място на Л. Димитров и мислите, че тъкмо тжй носи знамето на новото. Но какво е то? Дали не невжзможни извратени образи и жглявости, лишени от елементарен смисъл.

Цикъл стихове озаглавени „Бели залези“ ни дава Димитров, в които не сжзираме нищо бело, нище светло . . . Може би нека да разбираме тжкмо противно; може би, контраса гони автора, който в сжщност нищо не дава. Самото изпжлнение е още по чудновато. От начало до край стоят разхвжрлени безсмислени стихове (*образи*): ту „хилядогласен хор безверие звжни“, ту „безлуние и мрак поглжщат девствен блен“ ту „беззвездна нош“ звжни с безсмислена закана и мен поглжща плач безличен, ослепен“ . . . От начало до край трупат се разни фигури: епитети, матафори, метонимии, синекдокси без да ни дават или подпомогнат некаква заобразност. А те са в езика не да замедляват, а да уяснат образите. Често трябва да се спирате на цял куплет и с мжка да долавяте образа а някога напразно са и усилията, защото липса всякакжв образ всред случайно натрупани громки и звучни думи:

Несмогнал мжтен взор в отмора да притвори
и ето тжмен пак ненужен ме плени —
Отпада мощна рат, погаснала в умора —
хилядогласен хор безверие звжни.

От какво поета „несмогнал мжтен взор в отмора да притвори“ и кой е, какжв е тоя, тжмен пак ненужен, който го пленява. Целия куплет е безмислен, освен ако не е писал на бжлгарски, а не други някакжв език.

И аз разплитам сжрлечната си рана—
разсича знайна смжрт и радост и печал—
беззвездна нош звжни с безимсна закана,
и мен поглжща плач безличен ослепял.

Каква рана „разплита“ авторжт и каква е тая „знайна смжрт“, която „разсича“ и „радост“ и „печал“. Имаме ли работа сжс смжрти, не разбирам как може да бжде тя „знайна“ И тжй вжрви в целия му цикъл. Наверно иска да вжрви по стжпки-те на модернистите, но изглежда, че не дораснжл още за да се оплоди от поезията на Т. Траянов, под чиято сянка мисли че мйнава.

На стр. 29 дава свои „Стихове в проза“ — *Слави Кржстев* редактора на сборника. Те подеказват защо е дадено пжрво място на Л. Димитров.

И тук сжщата неразбория, сжщата пресиленост макар и мотивите да са подходящи и да дават

доста материал за стихове в проза. Естествения рев на морските вълни и приказния шум на сухите обгорели треви ни говорят толкова много, че пресилените и изпжчени образи на Кръстев нищо не казват.

Г. Н. Церовски в своя цикъл „Вечери“ сполучил от части да ни предаде образа който още не познава, при все че знае неговото име. След дневно суетни грижи душата, морна, се рове към мил образ, към миражите на любовта.

Асен Калоянов в своя „Енух“ е можал бегло да ни предаде оная мъжа оная безнадежност, която носи в гърдите си „Евнуха.“ Сполучливо е стихотворението „Униние“, което е едно от най-хубавите в „Орион“.

Скръбни дни за скръбни хора
дни без святост и покой —
научиме що да сторя
то всеблаг, отче мой!

П. Д. Драгоев пише ода на „Д. Дебеланов“, в която сполучва да ни даде не само характерни черти на из негова интимен живот но и оноба, което Димчо действително завеща на поколението си. Има неиздържаност в формата, неправилен ритъм и слаби — бледи рими.

От сърдце са изпети двете стихотворения в проза на Жечо Симеонов — „Младост“ и „Сжлзи“ а особено пжрвато. Поета ни фрапира и с икономия на средствата. И обстановка и време и празник и радост и тжга, всичко е дадено с лек замах:

С малко средства сполучил да ни даде един минйорен акорд, в който основен тон е настроението и Звезделин Ц. Тжжните спомени в душата на поета звучат в унисон с тжжната вечер и плача на тжжната виолина, а като фонд на настроението е тжмния парк с бледия и скръбжен силует на своя посетител:

Тжжна вечер . . . В парка тжмен
плаче тжжна виолина —
тихо някой блед и скръбен.
татжк в сенките отмина . . .

Тжжна вечер . . . С тиха песен
броди някой край цветята —
сам във спомена унесем
къса ми се тжж душата . . .

Невъзможно ми е да се спра на всеки автор по отделно, за да изтъкна положителни и отрицателни страни, го в общия вид сборникът е несполучлив. На повече от авторите липсва идейност, искреност, изискваност на формата чувство, което завладява, усет към думата и образа. Повечето в своите стихове, са мъчително разсърдени — Л. Димитров, Пан. Тодоров, Кржстев.

Стиховете им не представляват едно стройно архитектурно цяло а наподобяват работата на самоук стопанин, който се заема да си сжидва камен дувар, като трупа един през други безразборно — малки и големи, обли и жгловити, камъни за да получи една безформена маса, без стабилност и стил.

Мнозина от младите поети из „Орион“ може би имат известни поетически заложби, но им е необходима и известна школировка за да могат без погрешно да служат в светия храм на поезията.

Това което се каза за некой от тях — в общи разсъждения, може би ще се види силно, но така поне аз разбирам въпроса по даденото в сборника. Друго е имат на лице самостоятелни и по-голями сборници с повече работи, в които ясно проличават индивидуалите дарби и творчески наклонности на поета.

По форма и метрика стихотворците из „Орион“ са много старомодни. Няма разнообразие, кржшност и звучност. Положението на римата е много шаблонно, а лишени са и от толкова други средства. Но не трябва да забравяме, че кржшната и свежа мисъл се излива в кржшни и звучни форми.

Ако неможем да научим нящо за архитектурата на стиха от другаде, нека си останем дома, и се взрем в стиха на Яворова, който е ненадминат, у Троянова, у Николай Лилиев, за да видим какво ни е нужно за безукоризнен стих.

За да може да се проумее формата в различно-музикално отношение, което често четейки повърхностно не доглеждаме, нека, който от младите поети се интересува да прочете статията на покойната Надя Сакжзова — „Музикалност в поезията на Яворов“, дето ще се види нагледно как и с какво е разнообразен Яворовия стих.